

Statsforvalteren, sfovpost@statsforvalteren.no

«Høringsuttalelse sak 2021/24848»

Haslum 8. oktober 2021

Innspill til

Regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken

Bærum Elveforum ser svært positivt på at det innføres strengere miljøkrav for å redusere forurensingen til våre vassdrag, som videre forurenser resipienten (Oslofjorden) som nå har store økologiske utfordringer.

Arealkartet for sone-1 og sone-2.

Vi ser med undring på hvorfor Lomma og dens nedslagsfelt gjennom Bærums Verk og Lommedalen er karakterisert som tilhørende sone-1. Vi vi anta at Lomma, i likhet med Sandviksvassdraget og Øverlandsvassdraget, også frakter betydelige mengder jordpartikler ut i Oslofjorden.

Med de utfordringene som Oslofjorden har i dag mener vi at hele Bærum må falle inn under sone-2. Dette vil samtidig forenkle forvaltningen av regelverket.

Etter vårt syn bør også hele Asker være sone-2, nettopp for å forsøke å få bukt med avrenningen til indre Oslofjord.

Bredere naturlige vegetasjonssoner

I saksdokumentet til denne saken, «rettelser-i-forskrift-om-regionale-miljøkrav.pdf» under § 2c, definisjon av «Buffersoner», mener vi det er behov for å definere bredere soner med *naturlig vegetasjon* langs våre vassdrag. En sone på minst 10 m med *naturlig vegetasjon* anbefales da dette anses for å være tilstrekkelig for å få god nok filtrering/absorpsjon av nitrogen- og fosforforbindelser som ellers renner ut i elvene.

Det er et positivt tiltak at det ikke tillates høstpløying i en 50-meterssone langs vassdrag i sone-2 områder. Men Bærum Elveforum mener dette ikke er tilstrekkelig for å forhindre/ redusere næringsstoff-avrenningen (nitrogen- og fosforforbindelser). Samtidig er det nødvendig at det nedfelles i forskriften et krav om en 10-meters sone med *naturlig vegetasjon* langs våre elver og bekker.

Det er en kjensgjerning at med klimaforandringer, mer nedbør og hyppigere styrtregn, er det nødvendig med tilstrekkelig brede *naturlige vegetasjonssoner* for å hindre en økende avrenning. I mange av våre elver og tilførselsbekker er det for høye verdier av nitrogen- og fosforforbindelser allerede. Så høye at vannkvaliteten ikke tilfredstiller vannforskriftens (EUs vanndirektiv) vannkvalitetsmål. Selv om mindre tilførselsbekker og andre vannforekomster

kan ha god vannkvalitet så tilfredsstillende ingen av Bærums elver i dag vannkvalitetsmålene i vannforskriften. Avrenning fra jordbruket er identifisert som en sentral påvirkningsfaktor. Denne kan reduseres ved stedvis å etablere bredere soner med *naturlig vegetasjon* som vil absorbere disse næringsstoffene. Ved å øke bredden på det *naturlige vegetasjonsbeltet*, vil jordpartikkelavrenningen også reduseres.

Bærum kommune har nedfelt følgende ordlyd i sin kommuneplan: «Langs vassdragene skal det opprettholdes og utvikles en vegetasjonssone på minst 10 meter målt fra elve- eller bekkekant». Dette gir en intuitiv forståelse at det skal være en sone på minst 10 meter med *naturlig vegetasjon* langs våre elver og bekker. Det er det ikke i Bærum.

Ifølge rapporten "Towards ecologically functional riparian zones: A meta-analysis to develop guidelines for protecting ecosystem functions and biodiversity in agricultural landscapes." (Journal of Environmental Management 249 (2019). Lovisa Lind, Eliza Maher Hasselquist, Hjalmar Laudon) bør det være en *naturlig vegetasjonssone* med bredde på 11–15 meter langs elver og bekker for å være tilstrekkelig effektiv for å hindre skadelig avrenning av næringsstoffer og jordpartikler. Både figur og tekst under er hentet fra denne rapporten.

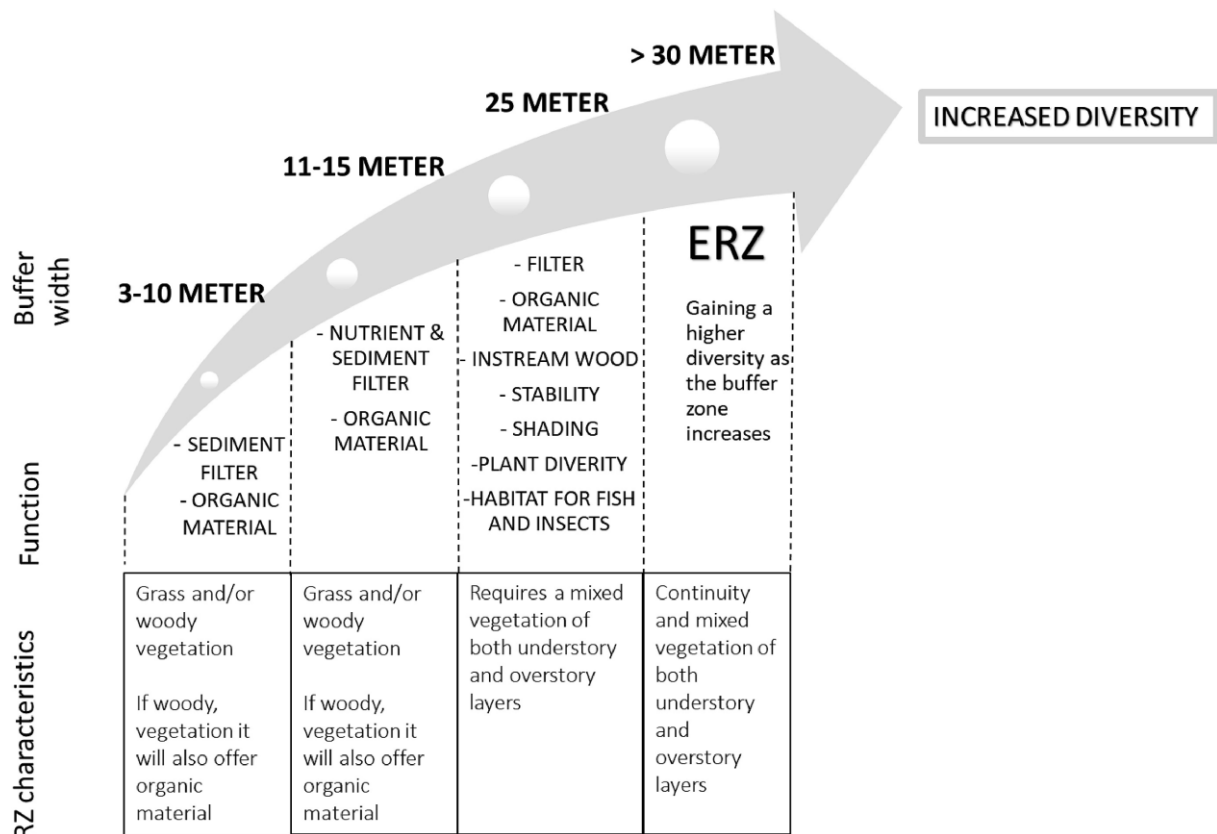

Fig. 6. The 'step-by-step ERZ framework' combines the concept of "Ecologically Functional Riparian Zones", the literature review and results from the meta-analysis. Riparian zones of 3–10 m with woody vegetation (i.e. trees and/or shrubs) will control sedimentation and increase organic material input. Riparian zones of 11–15 m with woody vegetation will have the same function as the narrower zones, but will also filter nutrients. Steeper slopes and finer soils can be compensated for by adjusting towards a wider buffer width within each category. Considerations also needs to be takes to the specific hydrological pathways. A 25 m riparian zone will also be sufficient to generate larger trees and consequently shade, influence the water

temperature, and ensure bank stability. The floral and faunal diversity will increase with increasing buffer width, but if a high diversity of both plants and animals is the main goal, more than a 30m wide zone on both sides of the waterway is needed in many cases.
RZ = Riparian zones.

Rapporten kan leses i sin helhet her:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301479719311090>

Kommunal mulighet til å skjerpe inn på miljøkravene

For at forskriften skal være et effektivt redskap for å få bukt med avrenning av jordpartikler (erosjon) og næringsstoffer som nitrogen- og fosforforbindelser, må forskriften også kunne gi kommunene en mulighet til å gi både en generell og en stedsspesifikk (gitte gårder/områder) innskjerping av miljøkravene (men det må ikke tillates slakkere krav). Som f.eks. krav om bredere *naturlige vegetasjonssoner* ved behov (der det forekommer mistanke om negativ miljøpåvirkning). Dette for å kunne ha et effektivt verktøy for å nå vannkvalitetsmålene i vannforskriften.

Dette bør inn i § 4.

Mvh

Terje Bøhler (sekretariatsleder)

Bo Wingård (leder)

Bærum Elveforum

www.baerumelv.no